

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 207/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, proti rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/96/2022 zo 14. júna 2023, uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/87/2023 z 3. októbra 2023 a bližšie nešpecifikovanému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenému pod sp. zn. 2Tdo/54/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 7. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia práva na spravodlivý proces, práva na obhajobu a „*všetkých ústavných práv*“, ktoré sú mu „*dané zákonom*“.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že rozhodnutím Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/96/2022 zo 14. júna 2023 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní jedenástich rokov, na ktorého výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. O sťažovateľovom odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd tak, že ho ako nedôvodné zamietol. Sťažovateľovo dovolanie bolo najvyšším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tdo/54/2024 odmietnuté.
3. Sťažovateľ rozporuje výpoveď poškodenej, namieta nepoužitie zásady *in dubio pro reo*, konštatuje, že je negramotný a spočiatku trestného konania nemal právneho zástupcu ani prekladateľa, pričom rozumie len maďarskému jazyku. Argumentuje, že vyšetrovateľ „*dopľňa*

zápisnice“. Sťažovateľ žiada ústavný súd o rozhodnutie v „*mediach zákona*“ a v súlade s ústavou a dohovorom.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

6. V rámci predbežného prerokovania ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti a vykazuje viaceré nedostatky zásadného charakteru.

7. Predovšetkým v ústavnej sťažnosti absentuje riadne a jednoznačne formulovaný petit, z ktorého by bolo možné zistiť, akého rozhodnutia sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha. Ústavný súd totiž môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv, čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Inak povedané, zákonnou náležitosťou kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je (okrem iných náležitostí) aj formulácia návrhu rozhodnutia (petit), ktorý musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť prevzatý do výroku rozhodnutia ústavného súdu (pozri napr. II. ÚS 165/2022). Úlohou ústavného súdu totiž nie je hádať alebo si domýšľať, v čom má spočívať porušenie namietaných práv sťažovateľa (I. ÚS 95/2024).

8. Zmätočné je v ústavnej sťažnosti aj vymedzenie orgánu verejnej moci, ktorý sťažovateľ považuje za porušovateľa svojich práv. Sťažovateľ konštatuje, na podklade akých rozhodnutí všeobecných súdov bol odsúdený, avšak neuvádza, ktoré z nich explicitne namieta. V prípade uznesenia najvyššieho súdu zároveň absentuje aj jeho bližšia špecifikácia, t. j. k akému dňu je také rozhodnutie datované. Namietané rozhodnutia k ústavnej sťažnosti ani nepripojil.

9. Súčasne v ústavnej sťažnosti chýba konzistentná argumentácia ako podstatná požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, z ktorej by sa dalo vyvodiť, akým spôsobom mali

byť porušené práva sťažovateľa. Je pritom jeho základnou povinnosťou, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať aj právne argumenty (ústavnoprávnu argumentáciu), ktoré v posudzovanom prípade evidentne absentujú (vrátane uvedenia sťažovateľovho dátumu narodenia).

10. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že nemôže rozumne vyžadovať, aby sťažovatelia právní laici, ktorí sa naň obracajú, namietali v podaniach konkrétne označené články ústavy alebo medzinárodných dohôrov spolu so zodpovedajúcou ústavnoprávnu argumentáciou. Napriek uvedenému však minimálnou požiadavkou musí byť ucelený opis skutkového stavu, prípadne vyjadrenie nespokojnosti s postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré podľa sťažovateľa odôvodňuje nutnosť zásahu ústavného súdu. Ústavný súd musí mať možnosť z obsahu podania prinajmenšom posúdiť predostreté okolnosti so zameraním sa na existenciu možných porušení základného práva alebo slobody, aby mohol zvoliť ďalší postup (m. m. IV. ÚS 49/2021, I. ÚS 268/2022, I. ÚS 95/2024). Uvedené v súvislostiach neznamená len popísať výhrady sťažovateľa (mali vykonať dôkaz, mali postupovať v zmysle zásady *in dubio pro reo* a pod.), ale zasadiť ich do kontextu samotného konania a napadnutých rozhodnutí príslušných orgánov verejnej moci, t. j. či vôbec tieto námietky boli uplatnené pred podaním ústavnej sťažnosti a ako príslušné orgány na tieto výhrady sťažovateľa reagovali. Keďže ústavný súd v konaní o ústavných sťažnostiach nerieši kauzu samotnej veci a nie je všeobecným súdom, ktorý by prípad riešil (budoval) od začiatku, možno si relevantný popis skutkových a právnych súvislostí sťažovateľom (ako zákonnú náležitosť ústavnej sťažnosti) predstaviť ako určitý dialóg sťažovateľa s napadnutými rozhodnutiami či s namietaným postupom (konkrétne identifikovaný argument orgánu verejnej moci – výhrada sťažovateľa k nemu). Jedine tak bude môcť ústavný súd posúdiť, či zo strany sťažovateľa nepôjde o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva v konaní pre ústavným súdom.

11. Vzhľadom na zistený rozsah nedostatkov ústavnej sťažnosti a jej neurčitosť ústavný súd nedokáže identifikovať základné parametre umožňujúce posúdiť splnenie procesných podmienok, ako aj prieskumných mantinelov pre ďalší postup ústavného súdu v konaní.

12. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach predbežne prerokúvanej veci neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na to, že v danom prípade sa nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale esenciálnych obsahových náležitostí (absencia zrozumiteľného petitu a konzistentného odôvodnenia). Označené ustanovenie zákona o ústavnom súde totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

13. Keďže predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, ústavný súd ju odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

14. Sťažovateľ zároveň nepreukázal ani splnenie zákonnej podmienky byť v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a pripojiť k ústavnej sťažnosti

príslušné plnomocenstvo (požiadavka plynúca z § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), resp. o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nepožiadal (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

15. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde pritom ústavný súd môže ustanoviť sťažovateľovi právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom len v prípade, ak o to sťažovateľ ústavný súd požiadala, pričom ústavný súd takejto žiadosti vyhovie za súčasného splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery sťažovateľa a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. II. ÚS 233/2021, I. ÚS 90/2025).

16. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom (požiadavka plynúca z § 34 zákona o ústavnom súde) a chýbajúcu žiadosť o ustanovenie advokáta ústavným súdom (a o to viac preukázanie opodstatnenia prípadnej žiadosti) je možné ústavnú sťažnosť odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 90/2025).

17. Na záver ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ síce v rámci výhrad vo vzťahu k napadnutému konaniu pred všeobecnými súdmi v ústavnej sťažnosti argumentuje, že je negramotný a rozumie len maďarskému jazyku, uvedenú skutočnosť ale už neuvádza priamo vo vzťahu ku konaniu pred ústavným súdom a nedomáha sa v tejto súvislosti pribratia tlmočníka či prekladu samotného rozhodnutia. Navyše, keďže ústavná sťažnosť je písaná v slovenskom jazyku spôsobom, ktorý nevyvoláva pochybnosti o schopnosti sťažovateľa komunikovať ním a porozumieť mu, ústavný súd tieto okolnosti (§ 38 ods. 1 zákona o ústavnom súde) posúdil tak, že nemal dôvod pristúpiť k pribratiu tlmočníka do konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu